

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Освітня програма	11190 Право
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	081 Право

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

14.12.2022 р.

Справа № 1252/АС-22

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 08 "Право" у складі:

Коструба Анатолій Володимирович – головуючий,

Беніцький Андрій Сергійович,

Ващенко Юлія В`ячеславівна,

Волошин Юрій Олексійович,

Гуржій Тарас Олександрович,

Зверев Євген Олександрович,

Лапчевська Катерина Вячеславівна,

Торбас Олександр Олександрович,

Шумна Лариса Петрівна,

за участі запрошених осіб:

Кучерявенко Микола Петрович - перший проректор – представник ЗВО,

Середа Олена Григорівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	11190
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі освітньої програми повністю корелюються із місією, візією та стратегією розвитку університету на 2018–2024 рр.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

На підставі висновку експертної групи констатуємо урахування пропозицій учасників освітнього процесу та усіх заінтересованих сторін при визначенні цілей та програмних результатів навчання ОПП. Розробники освітньої програми врахували виклики сьогодення, пов'язані з російською збройною агресією проти України. Так, в освітню програму включені майнори «Правові засади державної безпеки» та «Військова юстиція», що містять широкий спектр освітніх компонентів, пов'язаних із захистом національної безпеки України. Експерти під час фокус-групи звернули увагу на акцентування гарантом широкого спектру освітньо-професійних напрямів та майнорів вибіркового освітніх компонентів, а також збалансованого поєднання практико-орієнтованих та традиційних академічних методів і прийомів навчання.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Університет продемонстрував, що при визначенні цілей та програмних результатів навчання було враховано тенденції розвитку та потреби ринку праці, галузевий та регіональний контекст. Російська збройна агресія проти України викликала необхідність переосмислення підготовки майбутніх правників й пристосування освітніх програм до нових реалій воєнного стану в країні. Серед найбільш постраждалих регіонів України є Харківська область, частина території якої була тимчасово окупована й де було зафіксовано велику кількість воєнних злочинів. У зв'язку з воєнними подіями виникла потреба у кваліфікованих фахівцях, які б могли на належному професійному рівні здійснювати документування та розслідування вчинених російськими окупантами злочинів, що порушують закони та звичаї війни; проводити відповідні судові експертизи; захищати інтереси України в міжнародних інституціях тощо. Завдяки запропонованим освітнім компонентам, включеним у такі майнори, як «Прокуратура та кримінальна юстиція», «Судова експертиза», «Досудове розслідування» та «Міжнародне публічне право», здобувачі вищої освіти мають можливість отримати необхідні спеціальні компетентності для доступу до певних правничих професій. Університет зазначає, що при формулюванні цілей та ПРН було враховано німецький та американський освітній досвід. Однак які саме заклади вищої освіти мають на увазі, у відомостях самооцінювання інформація відсутня. Експертна група зазначила, що розробниками освітньої програми були проаналізовані магістерські програми «Intellectual Property Law» та «Private Law» університету імені Миколаса Ромеріса (м. Вільнюс, Литовська Республіка), а також LLM програми «International Human Rights Law» школи права університетського коледжу м. Корка / UCC School of Law (м. Корк, Республіка Ірландія). При оновленні освітньої програми університету рекомендуємо проаналізувати освітні програми провідних країн Європейського Союзу для врахування їхнього досвіду.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання, передбачених Національною рамкою кваліфікацій та Стандартом вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право», затверджений наказом МОН України від 20.07.2022 р. В освітній програмі ПРН 5 забезпечуються такими освітніми компонентами, як ОК 6 «Проблеми правозастосування (професійно-практичні компетентності)» та ОК 8 «Військове право». Разом із тим, останній викладається лише у курсантів (студентів) Військово-юридичного інституту. Експертна група вірно звернула увагу на доцільність додати до ОПП ще освітній компонент, результатом навчання якого було б вільне спілкування іноземною мовою професійного спрямування (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово. Він повинен бути передбачений для всіх здобувачів освітньої програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 «Право», затвердженому наказом МОН України від 20.07.2022 р., та складає 90 кредитів ЄКТС.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

В ОПП передбачено вісім обов'язкових ОК, частина із яких викладається лише для окремих категорій здобувачів. Так, ОК 7 «Правове забезпечення оперативно-службової діяльності СБУ» передбачено лише для курсантів Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ, а ОК 8 «Військове право» – для курсантів (студентів) Військово-юридичного інституту. Крім того, ОК 6 «Професійна відповідальність правника» викладається для усіх здобувачів, крім курсантів Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ та курсантів (студентів) Військово-юридичного інституту, які навчаються за цією ОПП. Складається враження, що в освітній програмі завуальовано ще декілька окремих освітніх програм, кожна з яких передбачена персонально для курсантів Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ, курсантів (студентів) Військово-юридичного інституту та інших здобувачів ЗВО. Наявність зірочок, якими розробники ОПП намагаються розвести обов'язкові ОК для різних категорій здобувачів, робить лише плутанину. Вибраний розробниками підхід у формулюванні переліку обов'язкових ОК не в повній мірі відповідає чіткості структури освітньої програми. При оновленні ОПП треба взяти до уваги, що розділ «Обов'язкові освітні компоненти» повинен включати освітні компоненти, які викладаються для всіх здобувачів. У випадку, коли існує необхідність врахувати спеціалізацію здобувачів Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ та Військово-юридичного інституту, доцільно розробити окремі ОПП магістерського рівня зі спеціальності 081 Право, які б спрямовували фокус програми на оволодіння відповідних професійних компетентностей. Включення до таких ОПП необхідного переліку обов'язкових ОК забезпечувало б набуття здобувачами відповідних фахових (предметних) компетентностей в залежності від їхньої спеціалізації. Структура НП 2022–2023 н.р. денної форми навчання має певні вади, оскільки в розділі 1 «Обов'язкові освітні компоненти» зазначено «Вогнева та спеціальна фізична підготовка (позакредитна навчальна дисципліна)», яка передбачена для курсантів Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ. Схожий підхід спостерігався і при складанні НП на 2021–2022 н.р. (прийом 2021 р.) денної форми навчання ОПП магістерського рівня вищої освіти зі спеціальності 081 Право ((URL : <http://surl.li/dxggk>), де розділ 1 «Обов'язкові освітні компоненти» містив перелік позакредитних навчальних дисциплін. Незважаючи на те, що ці дисципліни не були включені до загального обсягу годин у навчальному плані, їх наявність в структурі навчального плану є зайвою. Навчальний план повинен відповідати ОПП й не може включати відомості про так звані «позакредитні навчальні дисципліни». Відповідно до ч. 5 ст. 10 ЗУ «Про вищу освіту» ЗВО на підставі відповідної ОП розробляє НП, що визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність та ін.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в

обсязі, передбаченому законодавством

Здобувачам освітньої програми забезпечена можливість вільного вибору навчальних дисциплін і формування індивідуальної траєкторії навчання. Експерти засвідчили під час проведення фокус-груп із здобувачами, що останні ознайомлені з механізмом вільного вибору навчальних дисциплін через платформу інформаційної системи АСУ. Освітній процес є студентоцентрованим, процедура вибору здобувачами освітніх компонентів є зрозумілою і добре продуманою.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Доступ до освітньої програми забезпечується чіткими Правилами прийому на навчання за освітньою програмою.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Погоджуємось із висновками експертної групи про те, що в університеті реалізується політика щодо забезпечення міжнародної та внутрішньої академічної мобільності учасників освітнього процесу. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, є чіткими та зрозумілими. Вони регламентовані Положенням про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого на академічну мобільність; відповідають Лісабонській конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні; є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно витримуються при реалізації освітньої програми. В рамках реалізації права здобувачів на академічну мобільність ЗВО сприяє направленню здобувачів на навчання до закордонних університетів з подальшим перерахуванням результатів навчання. Проте в університеті відсутня практика міжнародного обміну здобувачами, які навчаються за спорідненими освітніми програмами. В університеті не виявлено випадків зарахування здобувачів на навчання за освітньою програмою шляхом переведення з інших закладів вищої освіти. Водночас в університеті аналізується досвід іноземних закладів вищої освіти з метою встановлення механізмів забезпечення можливості здобувачам продовжувати своє навчання за кордоном. На навчальний рік доцільно розробити план заходів, спрямованих на

популяризацію та стимулювання участі здобувачів вищої освіти у національних та міжнародних програмах академічних обмінів.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентовано Положенням про порядок визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти. Він є чітким, прозорим, публічним та функціональним. За результатами зустрічей з фокус-групами було встановлено, що останні не зовсім чітко розуміють зміст неформальної освіти й іноді ототожнюють її з науково-дослідною роботою. Однак в університеті існує певна практика перезарахування результатів отриманих здобувачами в системі неформальної освіти. Як зазначають експерти, в ЗВО здійснюється визнання результатів навчання на сертифікатних освітніх програмах шляхом зарахування відповідної дисципліни як вибіркового компонента. Рекомендовано активно популяризувати та стимулювати здобувачів вищої освіти до участі в отриманні освітніх компонентів в рамках неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Зазначені в освітній програмі форми та методи навчання і викладання достатньою мірою сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання. Вони відповідають концепту студентоцентрованості та принципу академічної свободи. Практичне втілення студентоцентрованого підходу здійснюється на потужній матеріально-технічній базі. Під час фокус-груп із науково-педагогічними працівниками, здобувачами, випускниками та стейкхолдерами експерти засвідчили, що досягнення результатів навчання на освітній програмі можливе завдяки оптимальному поєднанню сучасних форм та методів навчання із традиційними формами контактних занять (лекцій, семінарів, практичних занять, колоквиумів), під час яких використовуються інформаційні технології тощо.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

В університеті функціонують унікальні науково-дослідні лабораторії, центри та інші інституції, де учасники освітнього процесу мають можливість реалізувати свої наукові здобутки. Закладом вищої освіти надається дієва допомога здобувачам з боку відділу наукової та інформаційно-аналітичної підтримки фахових видань та інших університетських інституцій. Вони мають можливості для публікацій своїх наукових робіт в університетських фахових виданнях тощо. На базі університету систематично організовуються та проводяться щорічні всеукраїнські та міжнародні науково-практичні заходи з обов'язковим залученням здобувачів магістерського рівня зі спеціальності 081 Право. Розробити план заходів на навчальний рік, спрямованих на популяризацію та стимулювання участі здобувачів вищої освіти в реалізації національних та міжнародних грантових науково-дослідних та освітніх проєктів.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зміст освітньої програми та окремих освітніх компонентів регулярно оновлюється на основі наукових досягнень та сучасних юридичних практик.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Погоджуємось із висновками експертів про активну інтернаціоналізацію навчання та викладання на освітній програмі. Під час спілкування з працівниками університету експертна група засвідчила, що здобувачі долучаються до ініціатив із укладання договорів про співпрацю між університетом та закордонними освітніми інституціями. Університет співпрацює із провідними закордонними навчальними та науково-дослідними закладами, зокрема країн Європейського Союзу, Великої Британії, США та ін.; є членом міжнародних організацій, серед яких, Європейська

асоціація університетів (повне індивідуальне членство), Європейська асоціація юридичних факультетів, Європейська організація публічного права та ін. В університеті реалізується програма подвійного дипломування у співпраці з університетом Миколаса Ромеріса (Литва) тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контролю та критерії оцінювання є чіткими, доступними та зрозумілими для здобувачів вищої освіти. Відомості про контрольні заходи містяться в єдиному інформаційному навчальному просторі АСУ та НЕІК, до яких здобувачі мають доступ після зарахування до університету шляхом оформлення електронної адреси ЗВО з відповідними кодами доступу до цих інформаційних систем. Крім того, інформація про форми контролю та критерії оцінювання розміщена в силабусах навчальних дисциплін. Однак під час проведення фокус-груп експертна група встановила, що здобувачі другого року навчання зі змістом (переліком комплексних іспитів) атестаційного іспиту ознайомлені не до кінця, а здобувачі першого курсу не найкращим чином проінформовані про те, у якій формі буде проведений атестаційний іспит. Крім того, привертає увагу те, що в структурі освітньої програми в розділі «Обов'язкові освітні компоненти» (таблиця 2.1. Перелік компонент освітньої програми) зазначено компонент «Атестація», на який передбачено 2 кредити ЄКТС. Зазначені кредити не включені до загального обсягу годин обов'язкових освітніх компонентів, тому доцільно виключити компонент «Атестація» із розділу «Обов'язкові освітні компоненти».

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів в цілому є чіткими, зрозумілими та доступними для учасників освітнього процесу. Вони передбачають можливість повторного проходження контрольних заходів та оскарження здобувачами їх результатів. Експертна група зазначила, що на освітній програмі не було випадків оскарження здобувачами процедури та результатів проведення контрольних заходів. В університеті існує процедура вирішення конфліктних ситуацій, яка передбачена Кодексом академічної етики. Під час проходження контрольних заходів, як повідомляють експерти, між учасниками освітнього процесу конфліктів інтересів не виникало.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Закладом вищої освіти прийнято Кодекс академічної доброчесності (URL : <http://surl.li/dhyuk>), який містить положення про дотримання принципів академічної доброчесності. Під час зустрічі зі здобувачами експертна група встановила, що останні підписують Декларацію щодо дотримання вимог академічної доброчесності вже на етапі подачі документів на вступ до університету. В університеті функціонує Комісія з академічної етики. Так, цією Комісією було виявлено факти порушення принципів академічної доброчесності. На підставі рекомендацій Комісії з академічної етики ректором університету було прийнято рішення про відрахування здобувачів, академічну недоброчесність яких було викрито. У ЗВО є спеціалізоване програмне забезпечення (Антиплагиатна програма StrikePlagiarism.com), яке передбачає перевірку обов'язкових індивідуальних письмових робіт здобувачів на виявлення текстових запозичень для розкриття академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. Як зазначає експертна група, дана програма використовується для перевірки наукових робіт у процесі їхньої підготовки до друку у наукових виданнях. Привертає увагу Положення про порядок підготовки, подання, обліку, захисту та зберігання курсових робіт, яке було затверджено 14 лютого 2013 р. (URL : <http://surl.li/dhzam>). У Положенні відсутні вимоги обов'язкової перевірки курсових робіт спеціалізованим програмним забезпеченням на виявлення фактів текстових запозичень, академічного плагіату, самоплагіату тощо. Проте згідно з п. 3.9. Положення про організації освітнього процесу (URL : <http://surl.li/dhyul>) курсова робота належить до видів обов'язкових

індивідуальних завдань з окремих дисциплін, які повинні виконуватися здобувачами самостійно. Згідно з п. 1.1 Положення курсова робота є самостійною дослідницькою працею. Рекомендуємо запровадити перевірку курсових робіт за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, яке використовується в університеті для виявлення текстових запозичень, академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У Положення про порядок підготовки, подання, обліку, захисту та зберігання курсових робіт включити вимогу щодо перевірки курсових робіт за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення з метою виявлення текстових запозичень, академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації тощо.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Погоджуємось із висновками експертів про зразкову відповідність академічної та професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників університету (45 докторів наук та 165 кандидатів наук з різних спеціальностей), які задіяні для реалізації освітньої програми на другому рівні вищої освіти зі спеціальності 081 Право. Абсолютна відповідність викладачів, які залучені до реалізації освітніх компонентів, академічній та професійній кваліфікації. Зразковим є те, що всі науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітні компоненти на ОПП, мають науковий ступінь й більшість із них пройшли досвід міжнародних науково-дослідних та освітніх проєктів, активно беруть участь у міжнародних стажуваннях, мають велику кількість монографій, підручників, наукових публікацій, що включені до міжнародної наукометричної бази Scopus та бази Web Of Science тощо.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Університет активно сприяє розвитку професійної, викладацької майстерності науково-педагогічних працівників. Взірцевим показником є створена в університеті практика закріплення навчальних дисциплін за науково-педагогічними працівниками з урахуванням їхніх сфер наукових інтересів, проведених досліджень, напрацьованого наукового доробку, а також ступеня їхньої професійної активності. Згідно з Положенням про кадрову комісію в університеті утворюється кадрова комісія, яка здійснює відбір кандидатів на заміщення вакантних посад НПП; надає рекомендації стосовно продовження трудових правовідносин з НПП та ін. При конкурсному доборі викладачів враховуються результати рейтингового оцінювання показників його наукової, методичної, проєктної активності, дотримання вимог академічної доброчесності, новаторство та ін. Університет розміщує інформацію на офіційному сайті щодо конкурсного відбору викладачів та наявності вільних посад. Погоджуємось із висновками експертів про те, що процедура є чіткою, зрозумілою та доступною.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Погоджуємось із висновками експертної групи про те, що університет тісно співпрацює з Мін'юстом, МВС України, Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Державною податковою службою України, Головним управлінням ДПС в Харківській області та іншими установами та організаціями, які є потенційними роботодавцями – стейкхолдерами для випускників освітньої програми магістерського рівня вищої освіти в галузі права. Роботодавці активно залучаються до освітнього процесу, зокрема, до участі у бінарних заняттях, проведенні науково-практичних семінарів, тренінгів, воркшопів, круглих столів, конференцій тощо. Експертна група звернула увагу на те, що більшість із роботодавців є випускниками НЮУ, вони допомагають організовувати та проходити навчальну практику здобувачам вищої освіти в тих чи інших закладах та установах відповідної сфери, сприяють їх подальшому працевлаштуванню та ін. Це, безумовно, заслуговує відзнаки.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

В університеті є зразковою практика залучення до лекційних, практичних та семінарських занять провідних фахівців у галузі права, професіоналів-практиків, представників роботодавців тощо. Експертна група звернула увагу на те, що у ЗВО велика кількість викладачів є дотичними до практичної діяльності (займаються адвокатською діяльністю тощо). До викладання навчальних дисциплін на майнорі «Школа практичного права» університет залучає провідних експертів у галузі права, зокрема, суддів найвищих судових інстанцій, адвокатів українських та європейських юридичних компаній, адвокатських бюро, юридичних фірм, лекторів Вищої школи суддів та Національної асоціації адвокатів України тощо. В університеті існує практика залучення гостей лекторів - представників НАТО – для проведення позааудиторних занять у рамках вивчення окремих вибіркового освітніх компонентів. У ЗВО започатковано проєкт «Гостьових лекторів» у форматі онлайн, що дозволяє залучати провідних експертів до викладання авторських курсів англійською мовою для широкої аудиторії та ін.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

В університеті створені інноваційні інституції у сфері професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Так, Науково-освітній центр професійного розвитку, Центр рекрутингу, маркетингу та комунікацій підтримують молодих викладачів, сприяють підвищенню кваліфікації та стажуванню науково-педагогічних працівників, організують та проводять заходи з підвищення рівня їхніх професійних компетентностей та ін. Зразковою є створена в університеті система підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, яка має пролонгований характер і РЕАЛІЗОВУЄТЬСЯ в процесі опанування викладачами необхідної кількості модулів, які забезпечать розвиток фахової, дослідницької, лідерської компетентностей тощо. З 2022 року в університеті функціонує Інститут післядипломної освіти, який організовує підвищення кваліфікації НПП, надає їм методично-консультаційну допомогу та ін.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В університеті функціонує система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності, яка передбачає матеріальні та моральні заохочення для науково-педагогічних працівників. Колективним договором між ректором та профспілковим комітетом первинної профспілкової організації на 2021-2025 роки передбачено чіткі критерії, за якими здійснюється заохочування науково-педагогічних працівників. В університеті є взірцева система рейтингового оцінювання навчальної, методичної, організаційної та наукової діяльності НПП. Експертна група під час зустрічі з викладачами відзначила високий рівень матеріального заохочення НПП та розкрила підстави, за наявності яких викладач в обов'язковому порядку матеріально преміюється. Так, враховуються підвищення професійного рівня та педагогічної майстерності, впровадження результатів підвищення кваліфікації в навчально-методичну роботу та наукові дослідження, рейтингова оцінка діяльності викладачів, наукові статті, опубліковані у виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus або Web of Science Core Collection.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Погоджуємось із висновками експертної групи стосовно того, що університет має унікальну матеріально-технічну базу та сильну інфраструктуру, яку ефективно використовує в освітньому процесі. ЗВО має взірцевий бібліотечний комплекс з сучасно оснащеним приміщенням, що містить близько півтора мільйона видань, серед яких є рідкісні книги другої половини XVIII ст. При викладанні навчальних дисциплін НПП використовують інноваційні технології в залах та аудиторіях із сучасним аудіо та відео оснащенням (у тому числі інтерактивними дошками). Так, на базі університету діє модельна зала судових засідань, інтерактивні кімнати та ін. ЗВО має унікальний музей криміналістики, який є осередком освіти, науки та виховання. Взірцевим є наявність унікального криміналістичного полігону для проведення занять із криміналістики, що оснащений новітньою криміналістичною технікою та іншим обладнанням, яке дозволяє демонструвати фрагменти навчальних відеофільмів і використовувати мультимедійні засоби; ілюстративним наочним матеріалом; спеціальними техніко-криміналістичні засобами тощо. З урахуванням воєнного стану на території України та постійних обстрілів Харкова державою-агресором за ініціативою адміністрації університету підвальні приміщення гуртожитків було переобладнано у бомбосховища, забезпечено їх належним устаткуванням та речами першої необхідності.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Університет на безоплатній основі надає доступ здобувачам та НПП до інфраструктури та інформаційних ресурсів, які задовольняють потреби в навчанні та науковій діяльності. Взірцевим показником є наявність в університеті унікального культурного осередку – Палацу студента, де відбуваються найбільш масові заходи міста Харкова. У процесі вступної кампанії ЗВО використовує широку мережу комунікаційних інформаційних систем з метою надання необхідної супроводжуючої інформації для вступників, починаючи від створення електронного кабінету вступника до ознайомлення та обрання майнорів. У ЗВО функціонує інноваційна інформаційна система АСУ та НЕІК як єдиний навчальний електронний простір. Учасники освітнього процесу безоплатно можуть відвідувати спортивні секції, наукові товариства, дебатний клуб, юридичний кіноклуб, гуртки художньої самодіяльності та ін. В університеті функціонує культурно-просвітницький центр, зал історії та розвитку університету, завдяки яким здійснюється виховання здобувачів в дусі патріотизму, відданості обраній правничій професії, поваги до своєї Альма-матер, вчителів тощо.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

У ЗВО створена система забезпечення безпечного освітнього середовища здобувачів вищої освіти. Експертна група звернула увагу на те, що приміщення університетських будівель обладнано відповідно до вимог санітарної та протипожежної безпеки. Встановлено пропускний режим (наявність турнікетів), є охорона території, впроваджено систему відеоспостереження, функціонують правила карантинного режиму тощо. Відділ охорони праці НЮУ здійснює контроль за дотриманням правил безпеки освітнього середовища. Погоджуємось із тим, що університет забезпечує комфортне освітнє середовище для учасників освітнього процесу. Взірцевим показником є наявність в навчальних корпусах та гуртожитках університету широкої мережі фізкультурно-спортивних комплексів, зокрема, понад 50 спортивних залів та споруд (басейни, стадіони, тренажерні зали); функціонування соціально-психологічної лабораторії, де учасники освітнього процесу на безкоштовній основі можуть отримати фахову психологічну та соціальну підтримку. Там проходять і індивідуальні та групові консультації та соціально-психологічні тренінги. У ЗВО є унікальний санаторій-профілакторій «Березовий гай», де створені умови для відпочинку та оздоровлення здобувачів вищої освіти; є Центр первинної медико-санітарної допомоги тощо.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Перший проректор НЮУ підтвердив проведення заходів активної підтримки здобувачів вищої освіти в умовах правового режиму воєнного стану у сферах консультування, надання соціальних виплат тощо. Студенти мають змогу безпосередньо звертатися до адміністрації закладу освіти, його структурних підрозділів для вирішення освітніх питань. В університеті існує практика консультаційної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, вирішення побутових питань проживання у гуртожитках, питань охорони здоров'я тощо. Експертна група відзначила позитивний досвід функціонування Офісу студентського омбудсмена, наділеного повноваженнями представляти інтереси здобувачів освіти. Завдяки інформаційно-телекомунікаційній мережі Університету, порталу НЕІК, Інтернет-ресурсам, платформі Moodle здобувачі мають доступ до програмних комплексів з навчальних дисциплін, мультимедійних презентацій, сервісів корпоративного інформаційного простору тощо.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В НЮУ передбачені умови для осіб з особливими освітніми потребами. Погоджуємось із висновками експертної групи, що ЗВО забезпечує усе необхідне для ефективної адаптації здобувачів з особливими потребами до освітнього процесу, зокрема, використання технології дистанційного проведення занять, консультацій тощо. В університеті діє Положенням про інклюзивну освіту, яким передбачено можливість самостійної роботи здобувачів вищої освіти. В матеріалах акредитаційної справи є висновок за результатами експертизи приміщень, що перебувають на балансі закладу освіти, який свідчить про їхню доступність для осіб з особливими освітніми потребами. Так, для таких здобувачів є доступними навчальні приміщення, нежитлові будівлі та гуртожитки, зокрема завдяки облаштуванню пандусами, поручнями для користування сходами, ліфтами, туалетами тощо.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Заходи, які вживає університет щодо дотримання чіткої і зрозумілої процедури вирішення конфліктних ситуацій, мають взірцевий характер. Процедура врегулювання конфліктних ситуацій передбачена внутрішніми документами університету, зокрема: Кодексом академічної етики НЮУ; Положенням про комісію з академічної етики НЮУ; Положенням про політику запобігання, попередження та боротьби із сексуальними домаганнями і дискримінацією в НЮУ; Положенням про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у НЮУ та ін. Експертна група звернула увагу на те, що здобувачі вищої освіти демонструють високий рівень розуміння процедур вирішення конфліктних ситуацій, оскарження оцінювання результатів навчання, обізнані в інструментах захисту порушених, невизнаних чи оспорюваних прав та інтересів. Університет приділяє значну увагу превентивній роботі у формі проведення інформаційно-роз'яснювальних заходів та ін. Взірцевим показником є наявність в університеті різних інституцій з вирішення конфліктних ситуацій. Комісія з академічної доброчесності постійно здійснює моніторинг дотримання учасниками освітнього процесу етичних норм поведінки. Комісія з запобігання, попередження та боротьби із сексуальними домаганнями і дискримінацією врегульовує конфліктні ситуації, пов'язані із дискримінацією та сексуальними домаганнями в НЮУ. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) з'ясовує причини, які можуть призвести до булінгу (цькування), та запроваджує заходи щодо усунення можливих таких причин тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу в НЮУ, Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) НЮУ та іншими документами ЗВО. В ЗВО існують позитивні практики підготовки представниками навчально-методичного відділу НЮУ Методичних рекомендацій щодо розробки освітніх програм, які затверджені Науково-методичною радою Університету (протокол № 2 від 23.02.2021 р.) (URL : <http://surl.li/dpilp>). Перегляд ОПП відбувається за результатами постійного моніторингу проектною групою з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу. Освітня програма регулярно проходить внутрішню процедуру оцінювання в університеті й корегується з урахуванням затребуваності запропонованих здобувачами, зовнішніми експертами, роботодавцями та іншими стейкхолдерами освітніх компонентів ОПП. Зміни, які відбуваються в освітній програмі, знаходяться у відкритому доступі на інформаційній платформі «Другий (магістерський) рівень» (URL : <http://surl.li/dpgnb>), що дозволяє відслідкувати динаміку оновлення освітніх компонентів тощо. До обговорення змін та доповнень до освітньої програми можуть долучатись здобувачі, НПП, стейкхолдери-роботодавці та усі зацікавлені особи. Взірцевим показником є функціонування в університеті Центру внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, який долучається до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Рекомендації та пропозиції щодо удосконалення ОПП, які надходять на інформаційну платформу, обговорюються на засіданнях проектної групи із залученням здобувачів, стейкхолдерів-роботодавців та усіх зацікавлених сторін. Взірцевим показником є долучення протягом 2021–2022 рр. до процедур оновлення освітньої програми стейкхолдерів-роботодавців різних галузей права, зокрема Міністерства юстиції України, Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду, Господарського суду Харківської області, Вищого антикорупційного суду, Дніпропетровської обласної прокуратури, Управління правового забезпечення СБУ, Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України, ТОВ «КПД Консалтинг». До оновлення ОПП долучалась академічна спільнота провідних освітніх та наукових закладів України, а саме представники юридичного факультету Ужгородського національного університету, Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса» та ін. Унікальним є досвід співпраці з удосконалення освітньої програми магістерського рівня Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого із закордонними закладами вищої освіти, а саме університетом Миколаса Ромеріса.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

В університеті є взірцевим функціонування осередків студентського самоврядування. Положенням про студентське самоврядування Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (<http://surl.li/dhyua>) регламентовано діяльність органів студентського самоврядування. Вони наділені правами брати участь в обговоренні та вирішенні питань з удосконалення освітнього процесу; у процесах забезпечення якості вищої освіти; вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів та освітніх програм тощо. Представники органів студентського самоврядування долучались до удосконалення ОПП. Так, при її оновленні були враховані пропозиції здобувачки магістерського рівня вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» Марини Найдюнової щодо включення до майнору «Адвокатура» освітніх компонентів, які мають практичну спрямованість за відповідними галузями права, а саме «Практикум з адвокатури» (ВК 3), «Адвокат у кримінальному провадженні» (ВК 6), «Адвокат в адміністративному судочинстві» (ВК 8) та «Адвокат у цивільному судочинстві» (ВК 9) (<http://surl.li/dxild>). Здобувач вищої освіти Є.О. Вовк входить до складу проектної групи з розробки та удосконалення освітньої програми. Експертна група під час фокус-груп з представниками студентського самоврядування засвідчила, що здобувачі підтвердили факт участі в обговоренні змін до ОПП; зазначили, що періодично залучаються до анкетування з питань якості вищої освіти і їхні пропозиції щодо покращення змісту навчання враховуються. Університетом надається доступ усім учасникам освітнього процесу до результатів анкетування студентів з метою виявлення потреб щодо покращення організації навчання, а освітні програми, які розміщено на сторінці Центру внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, містяться у НЮУ. Представники студентського самоврядування (Студентський Сенат, Студентський Омбудсман тощо) беруть участь в управлінні університетом через своїх представників. Вони входять до складу робочих та дорадчих органів закладу вищої освіти тощо.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Погоджуємось із висновками експертної групи про те, що до організації та реалізації освітнього процесу в університеті системно залучені роботодавці та експерти з різних галузей права, правники-практики тощо. В університеті створена взірцева система комунікації з стейкхолдерами-роботодавцями щодо оновлення освітньої програми та удосконалення освітнього процесу. На офіційному сайті НЮУ розміщена анкета–опитування стейкхолдерів щодо рівня відповідності освітньої програми сучасним вимогам ринку правничих професій. На інформаційній платформі «Другий (магістерський) рівень» (URL : <http://surl.li/dpgnb>) стейкхолдери мають можливість розмістити свої відгуки та рецензії на освітню програму. Проектна група ОПП своєчасно реагує на ініціативи стейкхолдерів щодо нових освітніх компонентів, які після їх аналізу та обговорення рекомендує до впровадження в ОПП. Так, рішенням Вченої ради НЮУ (протокол № 3 від 22.10.2022 р.) було включено до освітньої програми нові майнори, а саме «Школа практичного права», який було запропоновано головою Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України, адвокатом Лідією Ізовітовою, та «Судова експертиза», запропонований заступником директора з наукової роботи Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса», д.ю.н., професором Е.Б. Сімаковою-Єфремян (URL : <http://surl.li/dxild>). Під час проведення експертами фокус-груп із роботодавцями була підтверджена їхня тісна співпраця з закладом вищої освіти щодо реалізації освітньої програми та активна їх участь в удосконаленні освітнього процесу на магістерському рівні зі спеціальності 081 Право. Взірцевим показником є регулярна практика долучення стейкхолдерів-роботодавців до освітньої діяльності в якості гостей лекторів та у якості керівників баз практики для здобувачів. Одним з дієвих механізмів залучення роботодавців до

перегляду ОПП є проведення науково-практичних заходів, лекторієв, круглих столів, науково-практичних семінарів тощо. Експертна група під час зустрічі з роботодавцями з'ясувала, що адміністрація університету цікавиться їхньою точкою зору щодо підготовки майбутніх фахівців в галузі права. В університеті створено можливість для роботодавців залишити свої зауваження та побажання до ОПП на сторінці Центру внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності (<http://surl.li/dpipe>). З урахуванням змін до законодавства, вимог ринку праці, побажань стейкхолдерів-роботодавців освітня програма була доповнена новими майнорами.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Взірцевим показником є створення інформаційної платформи на сайті університету, де висвітлюються відомості щодо здобутків випускників освітніх програм. НЮУ посідає високий рейтинг серед закладів вищої освіти в Україні щодо працевлаштування випускників освітніх програм. Так, за даними моніторингу, для інтегрованих у ринок праці професій або секторів економіки, де найбільшим роботодавцем виступає держава частка зайнятих випускників НЮУ зі спеціальності право та міжнародне право складає 66,30% (URL : <http://surl.li/dbffw>). Позитивним є утворення Асоціації випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (<http://surl.li/dpiud>). Завдяки діяльності такого об'єднання створюється дієва комунікація між університетом та випускниками освітніх програм. Як засвідчили експерти, в університеті щороку планово проводяться зустрічі з випускниками. Університет всіляко сприяє таким заходам із випускниками й планово організовує такі зустрічі. Унікальною є практика утворення Вісника Асоціації випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, в якому висвітлюється інформація про відомих випускників та новини Асоціації (URL : <http://surl.li/dpivs>). Під час фокус-групи із роботодавцями експертами звернули увагу на присутність серед них випускників НЮУ, що підтверджує тісну співпрацю випускників зі своєю Альма-матір. В університеті здійснюється моніторинг кар'єрного зростання випускників. В університеті створені інноваційні інституції у сфері організації працевлаштування випускників, зокрема, Центр рекрутингу, маркетингу та комунікацій, Відділ кар'єрної підтримки та працевлаштування, які допомагають випускникам знайти перше місце роботи та відслідковують їхнє кар'єрне зростання, проводять рекрутингові кампанії із залученням роботодавців-стейкхолдерів для їхньої підтримки. Взірцевим показником у сфері практики є наявність в університеті інноваційного відділу кар'єрної підтримки та працевлаштування, в межах діяльності якого передбачені «ярмарки вакансій», «дні кар'єри», включені до навчального плану тренінги роботодавців зі співбесід та написання резюме тощо.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості закладу вищої освіти висвітлена в Положенні про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) НЮУ, яким передбачено систему реагування на виявлені недоліки в ОПП, обґрунтовані пропозиції та потреби її зміни тощо. ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОПП. Система внутрішнього забезпечення якості в університеті є ключовим інструментом контролю за освітньою діяльністю.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Освітньо-професійна програма підлягає первинній акредитації, однак під час її розробки проектною групою було враховано висновки та рекомендації експертів з акредитації інших ОПП НЮУ. Це стосується забезпечення реалізації принципів академічної доброчесності, контролю та оцінювання знань здобувачів, інформаційного та кадрового забезпечення тощо. Під час-фокус груп із працівниками університету експертна група встановила, що при підготовці освітньої програми досліджувався досвід закордонних закладів освіти; були розширені можливості для набуття здобувачами вищої освіти соціальних компетентностей; удосконалено та розширено вибіркові компоненти; створено умови для участі викладачів та осіб, які навчаються, у програмах міжнародної академічної мобільності та підвищення професійної майстерності; а також у повному обсязі були враховані відгуки та пропозиції стейкхолдерів. В університеті існує позитивна практика розробки Центром внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності планів заходів з розвитку та удосконалення освітньої програми за результатами її акредитації.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Погоджуємося з висновками експертної групи про те, що в академічній спільноті НЮУ сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за цією програмою. Експертами було встановлено під час зустрічей та спілкування з працівниками університету, що всі учасники освітнього процесу сприймають якість освітнього процесу як завдання, до якого залучається кожен. За здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті відповідає Центр внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, який взаємодіє з гарантом освітньої програми, навчально-методичним відділом, науково-педагогічними працівниками кафедр, задіяних для реалізації ОПП, з органами студентського самоврядування та іншими інституціями, що залучаються до моніторингу якості освітньої програми та освітньої діяльності в університеті. Питання моніторингу з метою підвищення якості освітнього середовища: формування обов'язкових та вибіркового компонентів та наступний їх перегляд; залученість всіх учасників освітнього процесу до стимулювання дотримання принципів академічної доброчесності; створення дієвих механізмів контролю знань здобувачів із забезпеченням належної об'єктивності – все підтверджує факт комплексного підходу університету до утвердження та поширення культури якості у всіх сферах. Експертна група звернула увагу на те, що гарант та керівництво університету налаштовані на виправлення певних неузгодженостей в найкоротші терміни та подальше здійснення якісної підготовки фахівців магістерського рівня вищої освіти зі спеціальності 081 Право. В університеті сформована корпоративна культура та академічна доброчесність, які є одним з ключових принципів, що лежить в

основі функціонування університету. Взірцевим показником є створення на офіційному сайті університету веб-сторінки «Корпоративна культура та академічна доброчесність» (<http://surl.li/dpogp>), де міститься інформація щодо функціонування Центру внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, а також Комісії з академічної доброчесності; щодо запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією; щодо розгляду випадків булінгу (цькування) тощо.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила та процедури освітнього процесу в університеті врегульовано низкою внутрішніх нормативно-правових документів, які є чіткими та зрозумілими. Вони знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті університету. Завдяки зручній навігації та архітектоніці університетського сайту учасники освітнього процесу можуть швидко отримати необхідну інформацію, розміщену на його веб-сторінках. Погоджуємось з висновками експертної групи про те, що однією з переваг освітньої програми є наявність на офіційній сторінці університету рубрики «Написати ректору», завдяки чому будь-яка зацікавлена особа може скористатися правом на звернення до керівника ЗВО у зручний спосіб через прямий канал комунікації.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Університет на офіційній інтернет-сторінці завчасно оприлюднив проєкт освітньої програми з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Університет розміщує відомості про освітню програму на веб-сторінці (<http://surl.li/dpgnb>) офіційного сайту, який є зразковим. Він містить відомості про освітні компоненти ОПП та робочі програми до них; відгуки та рецензії стейкхолдерів та науковців; висновки щодо досягнення наукових результатів навчання ОПП. Цікавою є структура веб-сторінок, де розміщені відомості про кожен із майнорів ОПП. В них наявна вичерпна інформація про його керівника, перелік вибіркових компонентів із відповідними робочими програмами, презентації та ін.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до

тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

При оновленні освітньої програми університету рекомендуємо проаналізувати освітні програми провідних країн Європейського Союзу для врахування їхнього досвіду. Розглянути питання про включення до ОП спеціальної навчальної дисципліни, орієнтованої на формування універсальних комунікативних навичок юриста в іншомовному середовищі.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

При оновленні освітньої програми включати в перелік обов'язкових освітніх компонентів лише ті, що передбачені для викладання усім здобувачам, які навчаються за цією освітньою програмою. Не використовувати практику запровадження різних обов'язкових освітніх компонентів для певних категорій здобувачів у залежності від їхньої спеціалізації в рамках однієї освітньої програми. Виключити з навчального плану 2022–2023 н.р. (набору 2022 р.) денної форми навчання згадку про освітній компонент «Вогнева та спеціальна фізична підготовка (позакредитна навчальна дисципліна)», який міститься в таблиці V «Перелік навчальних дисциплін та обсяг кредитів ECTS».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Розробити план заходів на навчальний рік, спрямованих на популяризацію та стимулювання участі здобувачів вищої освіти у національних та міжнародних програм академічних обмінів, а також отримання освітніх компонентів в рамках неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Розробити план заходів на навчальний рік, спрямованих на популяризацію та стимулювання участі здобувачів вищої освіти в реалізації національних та міжнародних грантових науково-дослідних та освітянських проєктах.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Запровадити перевірку курсових робіт за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, яке використовується в університеті для виявлення текстових запозичень, академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У Положення про порядок підготовки, подання, обліку, захисту та зберігання курсових робіт включити вимогу щодо перевірки курсових робіт за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення з метою виявлення текстових запозичень, академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації тощо.

Критерій 6. Людські ресурси

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси
не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми
не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність
не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

КОСТРУБА АНАТОЛІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ